

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาในการจัดเก็บข้อมูลของสำนักงาน
ศึกษาธิการอำเภอในเขตการศึกษา 10 นี้ สรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมุติฐานของการวิจัย
3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
4. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การจัดกระทำกับข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล
8. อภิปรายผล
9. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาในการจัดเก็บข้อมูลของสำนักงาน
ศึกษาธิการอำเภอในเขตการศึกษา 10
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับปัญหาในการจัดเก็บข้อมูลของนักวิชาการศึกษาสำนักงาน
ศึกษาธิการอำเภอ ที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน และปฏิบัติงานอยู่ในอำเภอ
ขนาดต่างกัน
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการจัดเก็บข้อมูลของสำนักงาน
ศึกษาธิการอำเภอในเขตการศึกษา 10

สมมุติฐานของการวิจัย

1. ระดับปัญหาในการจัดเก็บข้อมูลของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอในเขตการศึกษา
10 เปรียบเทียบระหว่างอำเภอขนาดใหญ่และอำเภอขนาดเล็กแตกต่างกัน

2. นักวิชาการศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน จะมีระดับปัญหาในการปฏิบัติงานจัดเก็บข้อมูลแตกต่างกัน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักวิชาการศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงานศึกษาธิการอำเภอและกิ่งอำเภอ ในเขตการศึกษา 10 ซึ่งได้ปฏิบัติงานในปี พ.ศ. 2545 จำนวน 111 คน มาจากอำเภอขนาดใหญ่ จำนวน 26 คน อำเภอขนาดเล็ก 85 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ สุ่มมาจากประชากรโดยใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling) จำนวน 70 คน แบ่งเป็นอำเภอขนาดใหญ่ 17 คน และอำเภอขนาดเล็ก 53 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ลักษณะของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบ แบบสอบถามในด้านระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งปัจจุบัน และขนาดของอำเภอที่ปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ซึ่งเป็นค่าระดับของปัญหาคือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดเก็บข้อมูลของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในองค์ประกอบของระบบการจัดเก็บข้อมูล 3 ส่วน ได้แก่ ปัจจัยป้อน (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Output) และส่วนท้ายจะเป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นโดยอิสระในการเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ ที่นอกเหนือจากข้อคำถาม

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในภาพรวมของระบบการจัดเก็บข้อมูลทั้งระบบใน 3 ด้าน คือ ด้านการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ เขตการศึกษา 10 และส่วนท้ายจะเป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นโดยอิสระในการเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ ที่นอกเหนือจากข้อคำถาม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัยถึงศึกษานิเทศก์อำเภอที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในเขตการศึกษา 10 เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลสำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จากสำนักงานศึกษานิเทศก์อำเภอและกิ่งอำเภอ ในเขตการศึกษา 10 จำนวน 70 ฉบับ โดยส่งทางไปรษณีย์พร้อมซองเปล่าจำหน่ายซองถึงผู้วิจัย ปิดแสตมป์เพื่อสะดวกในการส่งแบบสอบถามคืน โดยกำหนดวันในการส่งแบบสอบถามคืนภายในวันที่ 15 สิงหาคม 2545
3. เมื่อยังไม่ได้รับแบบสอบถามที่เหลืออยู่กลับคืน ผู้วิจัยได้ทวงถามด้วยจดหมายและติดตามทวงถามด้วยตนเอง
4. ตรวจสอบแบบสอบถามที่ได้รับคืน แล้วคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไว้เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดกระทำข้อมูล มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ดำเนินการกระทำและวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. นำแบบสอบถามที่มีคำตอบที่สมบูรณ์มากำหนดรหัสในแต่ละตัวแปรที่จะศึกษา เพื่อจัดแบ่งตามตัวแปรประสพการณ์ในการปฏิบัติงานซึ่งแบ่งออกเป็นกลุ่มประสพการณ์ต่ำและกลุ่มประสพการณ์สูง และตัวแปรขนาดของอำเภอซึ่งแบ่งเป็นอำเภอขนาดใหญ่และอำเภอขนาดเล็ก
2. ตรวจสอบให้คะแนนในแบบสอบถามตอนที่ 2 ใช้วิธีตรวจให้คะแนนตามน้ำหนักสมมติฐานของตัวเลือกที่เป็นคำตอบในแต่ละข้อ ดังนี้

- ให้คะแนน 1 เมื่อตอบในช่อง มีปัญหาน้อยที่สุด
- ให้คะแนน 2 เมื่อตอบในช่อง มีปัญหาน้อย
- ให้คะแนน 3 เมื่อตอบในช่อง มีปัญหาปานกลาง
- ให้คะแนน 4 เมื่อตอบในช่อง มีปัญหามาก
- ให้คะแนน 5 เมื่อตอบในช่อง มีปัญหามากที่สุด

ดำเนินการหาค่าคะแนนเฉลี่ยของแบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 เป็นรายข้อรายด้าน และรวมทุกด้าน และแปลความหมายของค่าเฉลี่ยโดยใช้เกณฑ์ประเมินค่า ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2532 : 187)

- คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 : มีปัญหาน้อยที่สุด
 คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 : มีปัญหาน้อย
 คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 : มีปัญหาปานกลาง
 คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 : มีปัญหามาก
 คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 : มีปัญหามากที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้ศึกษาคำเนิการวิเคราะห์โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS for Windows วิเคราะห์หาค่าสถิติดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามขนาดของสำนักงานศึกษาราชการอำเภอและตามประสบการณ์การปฏิบัติงานของนักวิชาการศึกษา โดยใช้ร้อยละ
2. วิเคราะห์ระดับปัญหาในการจัดเก็บข้อมูลของสำนักงานศึกษาราชการอำเภอ ตามความคิดเห็นของนักวิชาการศึกษา โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. วิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาการจัดเก็บข้อมูลของสำนักงานศึกษาราชการอำเภอ เขตการศึกษา 10 ที่มีขนาดต่างกัน ใช้สถิติค่าที โดยการกำหนดค่าความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. วิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาการจัดเก็บข้อมูลของสำนักงานศึกษาราชการอำเภอ เขตการศึกษา 10 ตามความคิดเห็นของนักวิชาการศึกษา ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน ใช้สถิติค่าที โดยการกำหนดค่าความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
5. วิเคราะห์แบบสอบถามปลายเปิด โดยสรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม แล้วแจกแจงความถี่

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ปัญหาการจัดเก็บข้อมูลของสำนักงานศึกษาราชการอำเภอ เขตการศึกษา 10 ตามความคิดเห็นของนักวิชาการศึกษา เกี่ยวกับระบบการจัดเก็บข้อมูลในส่วนปัจจัยป้อน ส่วนกระบวนการ และส่วนผลผลิต ผลปรากฏว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเกี่ยวกับองค์ประกอบของการจัดเก็บข้อมูลด้านการศึกษา ด้านการศาสนา และด้านการวัฒนธรรม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ในส่วนปัจจัยป้อน โดยรวม

มีปัญหายุ่งยากในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดเก็บข้อมูลตามความจำเป็นเร่งด่วน มีปัญหายุ่งยากในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การระดมความคิดเห็นก่อนลงมือเก็บข้อมูล มีปัญหายุ่งยากในระดับปานกลาง ในส่วนกระบวนการ โดยรวมมีปัญหายุ่งยากในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การนำไมโครคอมพิวเตอร์และซอฟต์แวร์ต่าง ๆ ช่วยในการจัดเก็บข้อมูล มีปัญหายุ่งยากในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การกำหนดประเภทและชนิดข้อมูลเพื่อลงมือจัดเก็บ มีปัญหายุ่งยากในระดับปานกลาง และการกำกับดูแลเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติการจัดเก็บข้อมูล มีปัญหายุ่งยากในระดับปานกลาง ในส่วนผลผลิต โดยรวมมีปัญหายุ่งยากในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหายุ่งยากในระดับปานกลางทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความทันเวลาเมื่อต้องการใช้ข้อมูล ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ความสม่ำเสมอของเส้นทางในเนื้อหาของข้อมูลเชิงบรรยายเกี่ยวกับประวัติ ภูมิหลัง วัฒนธรรม ประเพณี ด้านการศึกษา โดยรวมมีปัญหายุ่งยากในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อมูลเชิงคุณภาพทางการศึกษา (เช่น ผลสัมฤทธิ์ ทักษะ คุณธรรม ค่านิยม ที่พึงประสงค์) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียน และสถานศึกษาทุกสังกัด ด้านการศาสนา โดยรวมมีปัญหายุ่งยากในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหายุ่งยากในระดับปานกลางทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อมูลพระภิกษุ สามเณร นักบวช และพระธรรมทูต ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อมูลโรงเรียนและผู้เรียนพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ และข้อมูลศูนย์เด็กและเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด จำนวนเด็กและผู้ดูแลเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด และด้านการวัฒนธรรม โดยรวมมีปัญหายุ่งยากในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหายุ่งยากในระดับปานกลางทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อมูลทางเศรษฐกิจการค้าและกำลังแรงงานในชุมชน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อมูลเกี่ยวกับโบราณคดี และพิพิธภัณฑ์

2. ปัญหาการจัดเก็บข้อมูลของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอเขตการศึกษา 10 ที่มีขนาดต่างกัน โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

3. ปัญหาการจัดเก็บข้อมูลของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ เขตการศึกษา 10 ตามความคิดเห็นของนักวิชาการศึกษา ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

4. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเพิ่มเติมจากการตอบแบบสอบถามปลายเปิดจากการตอบแบบสอบถามปัญหาการจัดเก็บข้อมูลของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ เขตการศึกษา 10 เกี่ยวกับระบบการจัดเก็บข้อมูล ปัญหาที่มีความถี่สูงสุด 3 ลำดับแรก คือ

4.1 ส่วนปัจจัยป้อน ได้แก่ ปัญหางบประมาณไม่เพียงพอ เทคโนโลยีไม่ทันสมัย และหน่วยงานไม่ค่อยให้ความสำคัญจึงไม่กรอกข้อมูล

4.2 ส่วนกระบวนการ ได้แก่ ปัญหาการประสานงาน และการส่งข้อมูลล่าช้า ขาดเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ที่ทันสมัย และบุคลากร งบประมาณ เวลา ในการเก็บรวบรวมข้อมูลไม่เพียงพอ

4.3 ส่วนผลผลิต ได้แก่ ข้อมูลที่ได้บางอย่างเชื่อถือได้บางอย่างเชื่อถือไม่ได้ ขาดการนำข้อมูลที่ได้ออกไปใช้งานให้เกิดประโยชน์ ส่งข้อมูลล่าช้าไม่ทันเวลา

เกี่ยวกับองค์ประกอบของการจัดเก็บข้อมูล ปัญหาที่มีความถี่สูงสุด 3 ลำดับแรก คือ

4.4 ด้านการศึกษา ได้แก่ ปัญหาการเก็บข้อมูลได้ไม่ตรงตามเวลาที่กำหนด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่เห็นความสำคัญของการจัดเก็บข้อมูล กรอกรายละเอียดไม่ครบตามแบบเก็บข้อมูล

4.5 ด้านการศาสนา ได้แก่ ปัญหาขาดบุคลากร และงบประมาณข้อมูลไม่มีหลักฐานอ้างอิง การกรอกข้อมูลไม่ถูกต้อง และไม่ครบสมบูรณ์

4.6 ด้านการวัฒนธรรม ได้แก่ ปัญหาข้อมูลไม่ชัดเจนและไม่ถูกต้อง เวลา และงบประมาณในการออกเก็บข้อมูลมีน้อย บุคลากรในการจัดเก็บข้อมูลมีน้อย

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการจัดเก็บข้อมูลของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ เขตการศึกษา 10 ตามความคิดเห็นของนักวิชาการศึกษา ผู้วิจัยอภิปรายผลตามรายละเอียดดังนี้

1. ปัญหาการจัดเก็บข้อมูลของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ เขตการศึกษา 10 ตามความคิดเห็นของนักวิชาการศึกษาเกี่ยวกับระบบการจัดเก็บข้อมูล โดยรวมมีปัญหายู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีปัญหายู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยที่ส่วนปัจจัยป้อนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือส่วนกระบวนการ และส่วนผลผลิตมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด แสดงว่า การจัดเก็บข้อมูลของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอทั้งระบบมีปัญหาไม่มากนัก หากพิจารณาเป็นรายส่วน พบว่า ส่วนปัจจัยป้อน จะมีปัญหายู่ในระดับมากเกี่ยวกับการจัดเก็บ

ข้อมูลตามความจำเป็นเร่งด่วน การมีอุปกรณ์เทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อช่วยในการจัดเก็บข้อมูล และการจัดเก็บข้อมูลที่เป็นนโยบายตามที่หน่วยเหนือกำหนด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ ส่วนปัจจัย ป้อนเป็นส่วนที่จำเป็นและสำคัญ เป็นส่วนที่จะช่วยให้ส่วนอื่น ๆ ประสบผลสำเร็จในการจัดเก็บข้อมูล

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาความสอดคล้องต่อเนื่องกันของส่วนอื่น ๆ จากส่วน ปัจจัยป้อน ส่วนกระบวนการ และส่วนผลผลิต ซึ่งต้องพิจารณาปัญหาโดยอาศัยแนวคิด ที่เชื่อมโยงกัน จากระดับปัญหาตามความคิดเห็นพบว่า ปัญหาในส่วนกระบวนการมีค่าเฉลี่ย สูงรองจากส่วนปัจจัยป้อน ทั้งนี้เป็นเพราะ ในการจัดเก็บข้อมูลเมื่อปัจจัยป้อนมีปัญหาแล้ว จะส่งผลให้ส่วนกระบวนการ มีปัญหาเกี่ยวเนื่องไปด้วยตามลำดับขั้นตอน

ส่วนผลการศึกษาปัญหาเกี่ยวกับองค์ประกอบของการจัดเก็บข้อมูลด้าน การศึกษา ด้านการศาสนา และด้านการวัฒนธรรม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน และพบว่า ด้านการศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการวัฒนธรรม และด้านการศาสนามีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้เป็นเพราะ ปัญหา การจัดเก็บข้อมูลด้านการศึกษา เช่น ปัญหาการจัดเก็บข้อมูลในเชิงคุณภาพทางการศึกษา ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ ทักษะ คุณธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ จะมีความยุ่งยากซับซ้อน ต้องดำเนินการ โดยเกี่ยวข้องกับหน่วยงานต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก รวมถึงต้องเกี่ยวข้องกับบุคคล หลายฝ่าย ซึ่งต้องอาศัยเทคนิคการติดต่อประสานงานที่เข้มแข็ง ทั้งในด้านความสัมพันธ์ ส่วนตัว และความสัมพันธ์ในระบบราชการนอกจากนี้การจัดเก็บข้อมูลด้านวัฒนธรรม ซึ่งเป็น ปัญหารองลงมา ต้องพิจารณาถึงปัจจัยและองค์ประกอบ ทั้งในด้านเนื้อหาสาระของงานและ การบริหารจัดการ เพื่อให้การปฏิบัติงานในการจัดเก็บข้อมูลเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และ ประสบผลสำเร็จอย่างถูกต้องชัดเจนมากขึ้นเช่นเดียวกันการจัดเก็บข้อมูลในแต่ละด้านจึงจะ บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายด้วยดี

แต่อย่างไรก็ดี ในปัจจุบันการปฏิบัติงานจัดเก็บข้อมูลเพื่อให้การจัดการด้าน ข้อมูลและสารสนเทศของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอมีระบบมากขึ้น โดยเฉพาะการเผยแพร่ และประชุมอบรม ซึ่งแจ้งทำความเข้าใจให้แก่ ผู้มีบทบาท อำนาจหน้าที่ในเรื่องการจัดเก็บข้อมูล ได้ตระหนักถึงความสำคัญของงานด้านนี้ ซึ่งผลปรากฏว่า บุคลากรในระดับต่าง ๆ ปฏิบัติงาน ด้วยความเอาใจใส่มากขึ้น อีกทั้งในด้านอุปกรณ์เครื่องใช้ และสิ่งอำนวยความสะดวกในการ จัดเก็บข้อมูลมีประสิทธิภาพมากขึ้น การปฏิบัติการจัดเก็บข้อมูลจึงก่อให้เกิดประสิทธิผลเป็น รูปธรรมในอนาคตข้างหน้าปัญหาการจัดเก็บข้อมูลอาจจะลดน้อยลงไป

2. ปัญหาการจัดเก็บข้อมูลของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ เขตการศึกษา 10 เกี่ยวกับระบบการจัดเก็บข้อมูลในแต่ละส่วน อภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 ส่วนปัจจัยป้อน พบว่า ปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก คือ ปัญหาการจัดเก็บข้อมูลตามความจำเป็นเร่งด่วน ทั้งนี้เป็นเพราะ การปฏิบัติการจัดเก็บข้อมูลในแต่ละระดับยังไม่สามารถกำหนดระยะเวลาการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามเป้าหมาย และความต้องการให้ชัดเจน ได้การจัดเก็บข้อมูลเร่งด่วนตามที่หน่วยเหนือสั่งการให้อำเภอดำเนินการจึงขึ้นอยู่กับระยะเวลา และโอกาสจะอำนวยให้ประสบผลสำเร็จ ซึ่งจัดว่าเป็นปัญหาที่จะต้องร่วมมือกันพิจารณาแก้ไขในทุกระดับให้สอดคล้องกันไป

2.2 ส่วนกระบวนการ พบว่า ปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก คือปัญหาการนำไมโครคอมพิวเตอร์และซอฟต์แวร์ต่าง ๆ ช่วยในการจัดเก็บข้อมูล ทั้งนี้เป็นเพราะ การดำเนินการในระบบจัดเก็บข้อมูล ในส่วนกระบวนการจะต้องดำเนินการ โดยใช้เทคนิคหรือวิธีการในการนำคอมพิวเตอร์มาใช้จัดเก็บข้อมูล อีกทั้งเครื่องมือที่เป็นส่วนประกอบของคอมพิวเตอร์ค่อนข้างยุ่งยากและสลับซับซ้อน จะต้องมีการศึกษาให้เข้าใจถึงกระบวนการทำงานของเครื่องนั้น ๆ เป็นอย่างดี การปฏิบัติงานจัดเก็บข้อมูลจึงจะก่อเกิดประโยชน์และเป็นระบบ พร้อมทั้งจะสนองงานการจัดเก็บข้อมูลให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุด

2.3 ส่วนผลผลิต พบว่า ปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยที่ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ปัญหาความทันเวลาเมื่อต้องการใช้ข้อมูล แสดงให้เห็นว่า การจัดเก็บข้อมูลเพื่อให้ทันกำหนดเวลาจะต้องคำนึงถึงข้อมูลที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน โดยเฉพาะข้อมูลที่จะต้องจัดเก็บเพื่อให้ทันต่อการตัดสินใจสั่งการ และการวางแผน ยิ่งต้องละเอียดถี่ถ้วนเป็นพิเศษ การจัดเก็บข้อมูลในระดับอำเภอแต่ละครั้งต้องอาศัยการประสานงานทั้งในแนวดิ่งและแนวราบ เพื่อให้ทันกำหนดเวลา หากการประสานงานประสบปัญหาและอุปสรรคในเบื้องต้น ปัญหาผลผลิตของข้อมูลในเรื่องเกี่ยวกับความทันเวลาที่ต้องการใช้ข้อมูลย่อมจะเกิดขึ้นสืบเนื่องกันไป ซึ่งอาจจะมีสาเหตุมาจาก การขาดแคลนบุคลากรที่มีประสบการณ์ และการปฏิบัติงานที่ต้องอาศัยการจัดทีมงานที่มีศักยภาพ เนื่องจากผู้บริหารและปฏิบัติจะต้องมีความรู้และความเข้าใจในการวิเคราะห์ระบบงาน และการประสานงาน โดยการใช้ความรู้ความสามารถของบุคลากร

ผู้ปฏิบัติในหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ในการดำเนินการสำรวจและเก็บรวบรวมข้อมูล รวมถึง การวิเคราะห์วิจัยในเรื่องเกี่ยวกับข้อมูลและสารสนเทศอย่างลึกซึ้งและกว้างขวางออกไป

3. ปัญหาการจัดเก็บข้อมูลของสำนักงานศึกษาริการอำเภอ เขตการศึกษา 10 เกี่ยวกับองค์ประกอบของการจัดเก็บข้อมูลในแต่ละด้าน อภิปรายผลได้ดังนี้

3.1 ด้านการศึกษา พบว่า ปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณา เป็นรายชื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ปัญหาการจัดเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพทางการศึกษา เช่น ผลสัมฤทธิ์ ทักษะ คุณธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ ทั้งนี้เป็นเพราะในการดำเนินงาน จัดเก็บข้อมูลด้านการศึกษา ซึ่งสำนักงานศึกษาริการอำเภอได้รับกำหนดบทบาทหน้าที่ให้ ส่งเสริมการศึกษาในลักษณะการสนับสนุนส่งเสริม ประสาน นิเทศ กำกับดูแล และเร่งรัด เท่านั้น โดยมีได้กำหนดให้จัดการศึกษาเฉพาะเจาะจงถึงการบริหารในสถานศึกษา จึงทำให้ การปฏิบัติการจัดเก็บข้อมูลยังคงประสบปัญหาเกี่ยวกับการได้มาซึ่งข้อมูล ที่สำคัญ ๆ โดยเฉพาะข้อมูลเชิงคุณภาพ ด้านการศึกษาทั้งหมด และอาจจะทำให้เกิดภาวะการมีจุดอ่อน ในการนำข้อมูลเพื่อไปประกอบการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน ตามที่กำหนดขึ้น

นอกจากนี้ สำนักงานศึกษาริการอำเภอยังมีหน้าที่ต้องรับผิดชอบปฏิบัติงาน ในอำนาจหน้าที่ของกรมกองต่าง ๆ ที่ไม่มีหน่วยงานปฏิบัติการประจำในพื้นที่ หลายหน่วยงาน ด้วยกัน ดังนั้น หากหน่วยงานใดที่มีสถานศึกษาในสังกัด ได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพ การศึกษา โดยมีจุดเน้นแตกต่างกันออกไป ตามที่แต่ละกรมเจ้าสังกัดจะกำหนดให้ อาจจะมีผล กระทบถึงการนำข้อมูลคุณภาพด้านการศึกษาแต่ละชนิดไปพิจารณาวางแผนพัฒนาการศึกษา ของอำเภอให้ชัดเจนเป็นภาพรวมได้ ด้วยความยุ่งยากมากขึ้น การวางแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษาในภาพรวมระดับชาติก็อาจจะพบความยุ่งยากซับซ้อนเพิ่มขึ้นเช่นเดียวกัน แต่อย่างไรก็ดี หากกระทรวงศึกษาริการจะได้มีนโยบายเพื่อปรับปรุงแก้ไขปัญหาในการบริหาร งานด้านการศึกษาเพื่อให้มีการจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษา ระดับอำเภอให้เด่นชัดขึ้น อาจจะนำมาซึ่งความเป็นเอกภาพในการบริหารและการจัดการ เพื่อให้มีการจัดเก็บข้อมูลด้าน การศึกษา โดยเฉพาะข้อมูลที่ยังคงมีปัญหาอยู่ก็จะสามารถแก้ไขปัญหาให้ประสบผลสำเร็จขึ้นได้

3.2 ด้านการศาสนา พบว่า ปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณา เป็นรายชื่อ พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อมูล พระภิกษุ สามเณร นักบวช และพระธรรมทูต ทั้งนี้เป็นเพราะ การจัดเก็บข้อมูลพระภิกษุ

สามเณร และพระธรรมทูตจำนวนหนึ่ง ไม่ได้แจ้งการพักอาศัย สังกัดวัดใดวัดหนึ่งหลังจากฤดูออกพรรษา เนื่องจากมีการปฏิบัติกิจของสงฆ์ เกี่ยวกับการออกธุดงค์วัตร และจาริกไปในที่ต่าง ๆ โดยไม่ทราบหลักแหล่งที่แน่นอน หรืออาจลาสิกขา โดยมีได้แจ้งข่าวสารต่อเจ้าอาวาสที่สังกัดอยู่ให้บันทึกข้อมูลเพื่อให้เป็นปัจจุบัน

แต่อย่างไรก็ดี จากผลการศึกษาพบว่า ปัญหาการจัดเก็บข้อมูลด้านการศึกษาที่มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจาก ปัจจุบันนี้ ความรับผิดชอบเอาใจใส่ของบุคลากรและผู้เกี่ยวข้องในการจัดเก็บข้อมูล สามารถปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อนำข้อมูลไปใช้ประกอบการวางแผนพัฒนากิจการคณะสงฆ์ให้มีความสมบูรณ์ ได้พัฒนาก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น อีกทั้งการอุปถัมภ์ศาสนาอื่นมีการพัฒนาระบบระเบียบเช่นเดียวกัน ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานจัดเก็บข้อมูลด้านการศึกษาจึงได้เบาบางลงไป การดำเนินการจัดเก็บข้อมูลในด้านนี้จึงประสบกับปัญหาอุปสรรคไม่มากนัก

3.3 ด้านการวัฒนธรรม พบว่า ปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ปัญหาข้อมูลทางเศรษฐกิจการค้าและกำลังแรงงานในชุมชน ทั้งนี้เป็นเพราะ สำนักงานศึกษาธิการอำเภอมีบทบาทหน้าที่ด้านการวัฒนธรรมเฉพาะการส่งเสริมสนับสนุน ประสานและเผยแพร่เท่านั้น การดำเนินการเพื่อให้ได้ข้อมูลทางเศรษฐกิจการค้าและกำลังแรงงานในชุมชน เพื่อใช้ในการบริหารงานโดยตรงเป็นเรื่องขององค์กรประชาชนในแต่ละชุมชนที่จะดำเนินการจัดเก็บ ซึ่งแต่ละองค์กรยังมีการจัดเก็บข้อมูลในส่วนของตนเองอยู่ในลักษณะต่างคนต่างทำ ยังไม่มีกรอบแนวทางที่สอดคล้องกันอย่างชัดเจนอย่างไรก็ดี ในปัจจุบัน ภาครัฐบาลโดยกระทรวงศึกษาธิการ ได้เล็งเห็นคุณค่าและความสำคัญของวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของชาติและวัฒนธรรมท้องถิ่นหรือวัฒนธรรมพื้นบ้านมากขึ้น จึงกำหนดนโยบาย มาตรการส่งเสริมให้มีการจัดตั้งสภาวัฒนธรรมของจังหวัด และสภาวัฒนธรรมอำเภอ รวมถึงสภาวัฒนธรรมตำบลในท้องที่ต่าง ๆ อีกด้วย จึงเป็นผลให้ทุกฝ่าย สนับสนุน และให้ความสำคัญ โดยการเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาการวัฒนธรรมมากขึ้น

4. จากผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดเก็บข้อมูลของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอที่มีขนาดต่างกัน พบว่า มีปัญหาโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับระบบการจัดเก็บข้อมูลเป็นรายส่วน และองค์ประกอบของการจัดเก็บข้อมูลเป็นรายด้าน พบว่าไม่แตกต่างกันในทุกส่วนและทุกด้าน ทั้งนี้เป็นเพราะอำเภอขนาดใหญ่มีบุคลากรจำนวนมากและสามารถปฏิบัติหน้าที่ประจำครบทุกงาน โดยเฉพาะตำแหน่ง

นักวิชาการศึกษา จะมีตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป และจัดแบ่งภาระกิจตามโครงสร้างของสำนักงาน ได้ครบถ้วนทั้งงานแผนและพัฒนาชนบทและงานส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เมื่อสำนักงานมีบุคลากรมากและเป็นอำเภอขนาดใหญ่ ย่อมจะพบอุปสรรคและปัญหาที่ละเอียดอ่อน ปลีกย่อยเฉพาะกรณี ซึ่งเกี่ยวข้องกับบุคคลหลายฝ่าย หลายระดับ ที่จะร่วมกันพิจารณา แก้ไขปรับปรุงมากยิ่งขึ้น ส่วนอำเภอขนาดเล็ก มีบุคลากรน้อย โดยเฉพาะนักวิชาการศึกษา ซึ่งมีเพียงตำแหน่งเดียว และมีหน้าที่รับผิดชอบทั้ง 2 งาน ปริมาณงานอาจจะลดลงตามขนาดของอำเภอ แต่กระบวนการดำเนินงานในแต่ละเรื่องจะต้องปฏิบัติให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ทั้งในอำเภอขนาดเล็กและขนาดใหญ่ รวมทั้งจำเป็นต้องใช้ความละเอียดถี่ถ้วนและความรับผิดชอบในหน้าที่ใกล้เคียงกัน ในอำเภอทั้งสองขนาดหากปฏิบัติงานได้ไม่ครบถ้วนขาดประสิทธิภาพ และค่อยประสิทธิผล ก็จะประสบปัญหาและอุปสรรคได้เช่นเดียวกัน และในระบบการจัดเก็บข้อมูล ไม่แตกต่างกัน เป็นเพราะว่า ในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดเก็บข้อมูลทั้งอำเภอขนาดเล็ก และขนาดใหญ่ มีแนวทางการปฏิบัติงาน โดยมีข้อกำหนดให้ปฏิบัติในระบบเดียวกันหรือคล้ายคลึงกัน การดำเนินงานที่เริ่มจากส่วนปัจจัยป้อน ไปยังส่วนกระบวนการ และสิ้นสุดที่ส่วนผลผลิต ก็จัดอยู่ในสภาวะความยากง่ายใกล้เคียงกัน ทั้งสำนักงานที่ตั้งอยู่ในอำเภอขนาดเล็กและในอำเภอขนาดใหญ่ จึงทำให้ประสบปัญหา ไม่แตกต่างกัน

ส่วนในด้านองค์ประกอบของการจัดเก็บข้อมูล ไม่แตกต่างกันเป็นเพราะว่า การปฏิบัติเพื่อจัดเก็บข้อมูลทุกด้าน มีความหลากหลายในการปฏิบัติในเรื่องต่าง ๆ รวมถึงเรื่อง ข้อมูลสถิติและสารสนเทศทางการศึกษา ซึ่งมีหน่วยงาน สถานศึกษาหลายแห่งเป็นเจ้าของเรื่อง การจัดเก็บข้อมูลจึงมีความครอบคลุมตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามแต่กระทรวงและกรม เจ้าสังกัดจะกำหนดขึ้น ส่วนการจัดเก็บข้อมูลด้านการศึกษา และด้านวัฒนธรรม มีหน่วยงานประสานงานที่เป็นศูนย์กลางในระดับอำเภอ คือ สำนักงานศึกษาธิการอำเภอ และการปฏิบัติการจัดเก็บข้อมูลก็มีแนวปฏิบัติในระบบเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน ทั้งในอำเภอขนาดเล็กและอำเภอขนาดใหญ่ จึงมีปัญหามาไม่แตกต่างกัน

ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ ชาตรี ดีทองกลาง (2542 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาปัญหาการจัดเก็บข้อมูลของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ เขตการศึกษา 6 พบว่า ศึกษาธิการอำเภอและนักวิชาการศึกษาปฏิบัติงานในอำเภอที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดเก็บข้อมูลโดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

5. จากผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดเก็บข้อมูลของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ พบว่า นักวิชาการศึกษาที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน

มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับระบบการจัดเก็บข้อมูลเป็นรายส่วน และองค์ประกอบในการจัดเก็บข้อมูลเป็นรายด้าน พบว่าไม่แตกต่างกันในทุกส่วนและทุกด้าน แสดงว่า ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานไม่ใช่ตัวแปรสำคัญที่จะทำให้ นักวิชาการศึกษามีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดเก็บข้อมูลแตกต่างกัน ทั้งนี้เป็นเพราะ นักวิชาการศึกษาได้ผ่านการฝึกอบรมหรือการประชุมสัมมนาแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ในเรื่องเกี่ยวกับภารกิจตามบทบาทหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติให้มีความรู้ความเข้าใจเป็นอย่างดี และกระทรวงศึกษาธิการได้มีนโยบายให้มีการคัดเลือกนักวิชาการศึกษาด้วยวิธีการสอบคัดเลือก ซึ่งได้บรรจุเนื้อหาเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในเรื่องข้อมูลสารสนเทศในหลักสูตรการสอบก่อนที่จะมีการเข้าสู่ตำแหน่ง นอกจากนี้ ในระหว่างดำรงตำแหน่ง ถ้าหากนักวิชาการพบปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานด้านข้อมูลและสารสนเทศเกิดขึ้น กระทรวงศึกษาธิการจะกำหนดแนวทาง ให้นำปัญหาเสนอต่อคณะกรรมการการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (ศสว.) ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด และระดับกระทรวงตามลำดับ เพื่อพิจารณากำหนดมาตรการและแก้ไขปัญหาด้านข้อมูลสารสนเทศที่อาจเกิดขึ้น และหากมีข้อจำกัดที่ไม่สามารถดำเนินการในทางปฏิบัติได้ ก็จะพิจารณาแต่งตั้งคณะทำงานที่มีความรู้ความเข้าใจและมีประสบการณ์เข้าร่วมปฏิบัติงาน เพื่อให้อุปสรรคปัญหาลดน้อยลง และได้รับการแก้ไขให้ตรงทิศทางมากขึ้น

ในปัจจุบัน การเสนอแต่งตั้งคณะทำงาน จะมีการพิจารณาอย่างรอบคอบและมีการลงมติจากคณะกรรมการการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยให้คัดเลือกคณะทำงานที่มีประสิทธิภาพสูงและมีความเชี่ยวชาญในเรื่องข้อมูลและสารสนเทศ จึงมักจะพบว่า นักวิชาการศึกษามีปัญหาในการปฏิบัติการจัดเก็บข้อมูลในแต่ละอำเภอกล้ายคลึงกัน

ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ ชาตรี ดีทองกลาง (2542 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาปัญหาการจัดเก็บข้อมูลของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ เขตการศึกษา 6 พบว่า ศึกษาธิการอำเภอและนักวิชาการศึกษาที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดเก็บข้อมูลโดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. นักวิชาการศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ควรนำเทคนิคและวิทยาการใหม่ ๆ เพื่อพัฒนางานด้านข้อมูลและสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นในเรื่องเกี่ยวกับ การจัดให้มีเครื่องมือเครื่องใช้ที่ทันสมัยมารวบรวมวิเคราะห์และจัดเก็บข้อมูล การจัดเจ้าหน้าที่

รับผิดชอบประจำศูนย์ข้อมูลและสารสนเทศ จัดอบรมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบให้มีความรู้ความเข้าใจในงานข้อมูลสารสนเทศในภาพรวมของอำเภอ และแต่ละหน่วยงานที่ปฏิบัติงาน ด้านการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม

2. หน่วยงานทางการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมในระดับอำเภอ ควรสร้างเครือข่ายข้อมูลและสารสนเทศในเขตพื้นที่ เพื่อให้มีการเชื่อมโยงเครือข่ายในระดับ ตำบล อำเภอจังหวัด เขตการศึกษา และระดับกระทรวง จะทำให้สามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ได้รวดเร็วและกว้างขวางมากขึ้น

3. สำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ควรพัฒนาการให้บริการสื่อสารข้อมูลอย่างเป็นระบบแก่หน่วยงานและสถานศึกษา โดยการส่งเสริมให้มีการศึกษาค้นคว้าพัฒนารูปแบบการจัดเก็บข้อมูลในระดับอำเภอ เพื่อชี้ให้เห็นปัญหาและความจำเป็นเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคของงานด้านข้อมูลและสารสนเทศ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

1. ควรศึกษาเจตคติของผู้ที่เกี่ยวข้องในองค์การทางการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงอย่างกว้างขวางในการปรับปรุงและพัฒนางานของหน่วยงานราชการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับอำเภอ

2. ควรศึกษาเปรียบเทียบปัญหาการจัดเก็บข้อมูลในหน่วยงานสังกัดต่าง ๆ เช่น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สังกัดกรมสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษานอกชน สังกัดกรมการศาสนา เพื่อจะได้เข้าไปปรับปรุงแก้ไขปัญหาได้ถูกต้องง่าย สะดวกรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. ควรศึกษาผลกระทบจากปัญหาการปฏิบัติงานข้อมูลและสารสนเทศที่มีต่อหน่วยงานและองค์การทางการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ทุกระดับทุกประเภท และนำไปกำหนดเป็นรูปแบบการปฏิบัติงานด้านข้อมูลสารสนเทศ เพื่อพัฒนางานในด้านนี้ให้มีมาตรฐาน คุณภาพและพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของชาติให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
Rajabhat Mahasarakham University